

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/264/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116202192
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1116202192.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a sudcov JUDr. Martina Murgaša a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobkyne: W. Z., I.. XX.XX.XXXX, B. Y. XX, XXX XX W.Š., zastúpená: JUDr. Šimon Cibulka, advokát, so sídlom Hodžova 53, 911 01 Trenčín proti žalovanej: B. Z., F..M., R.T.: XX XXX XXX, M. M. X. I. X, XXX XX Z., zastúpená: AK Antol, s.r.o., Kúpeckého 2542/72,902 01 Pezinok, v konaní o určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov a o vydanie bezdôvodného obohatenia, o zapl. 1.643,52 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 09.05.2019, č. k. 18C/13/2016 - 112, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. potvrdzuje.
- II. Vo zvyšnej časti sa odvolanie žalovanej odmieta.
- III. Žalobkyni sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1/ Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že poskytnutý úver na základe Zmluvy o úvere konsolidácia Č.. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 05.10.2012 medzi stranami sporu je bezúročný a bez poplatkov; žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyni 301,56 Eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania zo sumy 301,56 Eur od 02.02.2016 do zaplataenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; konanie v časti o zaplataenie 39,80 Eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania počnúc od 29.01.2016 do zaplataenia zastavil; určil, že zmluvná podmienka dohodnutá v Zmluve o úvere konsolidácia č. XXXXXXXXXXXX čl. 3 bod 5) zo dňa 05.10.2012 v znení: " Klient podpisom tejto ZoÚ uzatvára s Bankou Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka v platnom znení, ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo ZoÚ, Banka ako veriteľ je oprávnená sa domôcť uspokojenia celej svojej pohľadávky voči Dižníkovi zo ZoU pravidelným mesačnými zrážkami zo mzdy alebo iného príjmu Dižníka vo výške Splátky najviac však vo výške prípustnej podľa príslušných právnych predpisov, a to až do úplného zaplataenia pohľadávky Banky" je neplatná; určil že zmluvná podmienka dohodnutá v Zmluve o úvere konsolidácia č. XXXXXXXXXXXX čl. 3 bod 6) zo dňa 05.10.2012 v znení: "Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II Časti Všeobecných obchodných podmienok. Klient berie na vedomie, že rozhodnutie rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní" je neplatná; súd prvej inštancie priznal žalobkyni

nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške nároku súd rozhodne v samostatnom uznesení po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2/ Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie skutkovo zistil, že na základe Zmluvy o úvere konsolidácia č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 5.10.2012 bol žalobkyni poskytnutý úver v celkovej výške 1.450 eur, ktorý mala splácať v mesačných splátkach vo výške 49 eur, v rozsahu 48 splátok počnúc 20.11.2012 do 20.10.2016, čo bol dátum splatnosti úveru. V úverovej zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 25,50 % p.a., RPMN banky vo výške 29,83% pri priemernej RPMN na trhu 45,60% a celková výška nákladov 937,08 eur. Súčasne v zmluve v bode 3. bolo uvedené, že celková výška úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Z predložených kópií poštových poukážok (34 ks) mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa zaplatila na úhradu za poskytnutý úver splátky v celkovej výške 1.691,36 eur s tým, že poslednú splátku uhradila na účet žalobcu dňa 06.10.2015. Z oznámenia o vzniku dlžnej sumy zo dňa 30.10.2015 vyplýva, že žalobkyňa neuhradila splátku splatnú 20.10.2015 vo výške 48,24 eur včas a riadne s tým, že vzniknutý dlh má vyrovnať bezodkladne.

3/ Pokiaľ išlo o právne posúdenie prejednávanej veci, súd prvej inštancie poukázal najmä na ust. §2 písm. g/, §9 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z., § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, 5, § 39 Obč. Zák. a na § 290 C.s.p.

4/ Súd prvej inštancie ďalej v dôvodoch napadnutého rozsudku uviedol, že žalobkyňa podaním doručeným dňa 25.10.2018 vzala žalobu v rozsahu 39,80 eur čiastočne späť a titulom vydania bezdôvodného obohatenia žiadala od žalovanej sumu 301,56 eur; zároveň sa domáhala zmeny žaloby čo do určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Ozrejnila, že žalovanému uhradila celkom 35 splátok po 49,76 eur a jednu splátku vo výške 9,96 eur, spolu sumu 1.751,56 eur. Keďže spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, žalovanej mala zaplatiť len sumu 1.450 eur. Titulom vydania bezdôvodného obohatenia teda žiadala od žalovanej vydať sumu 301,56 eur. Uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 21.03.2019 súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby čo do určenia úveru ako bezpoplatkového a bezúročného. Vo zvyšku navrhovanú zmenu žaloby nepripustil, nakoľko išlo o čiastočné späťvzatie žaloby vo výške 39,80 eur, o ktorom rozhodol v III. výroku napadnutého rozsudku.

5/ Súd prvej inštancie uzavrel, že v predmetnej veci nebola sporná otázka existencie záväzkového vzťahu medzi sporovými stranami. Taktiež nebola sporná otázka charakteru záväzku (spotrebiteľská zmluva) a právnej normy z hľadiska posudzovania nárokov z nej pre zmluvné strany vyplývajúce. Pokiaľ išlo o námietku absencie údajov o celkovej výške úveru podľa § 9 písm. e/ zákona č. 129/2010 Z.z. súd prvej inštancie uzavrel, že táto podstatná náležitosť zmluvy je v nej zreteľne uvedená. Pričom v poslednej vete bodu 3 je uvedené čo predstavuje celkovú čiastku úveru, t.j. súčet poskytnutého úveru a nákladov. Takto formulovanú výšku celkového úveru súd prvej inštancie považoval za súladnú s § 2 písm. h/ zákona o spotrebiteľských úveroch, kde je vymedzený pojem "celková čiastka, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť". Vo vzťahu k námietke žalobkyne ohľadom špecifikácie splátok podľa §9 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. súd prvej inštancie poukázal na rozsudok ESLP z 9.11.2016 vo veci C-42/15 K. H. M., F.M.. H. N. Z. a uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017, v ktorých bola táto otázka s konečnou platnosťou vyriešená. Dodal, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, t. j. určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Z uvedeného vyplýva, že nedostatok, tejto náležitosti nemá za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Pokiaľ išlo o námietku RPMN súd prvej inštancie uviedol, že najvyššia prípustná výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi je stanovená ako dvojnásobok naposledy zverejnenej priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov. Podľa predloženej súhrnnej informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2012 zverejnených na stránkach MF SR je výška priemernej RPMN na trhu určená hodnotou 45,60. Súd prvej inštancie ozrejnil, že RPMN (Ročná Percentuálna Miera Nákladov) vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií. Okrem úrokovej miery v sebe zahŕňa aj ďalšie iné poplatky súvisiace s úverom ako napr. poplatok za vybavenie účtu, poistenie úveru, ak je podmienkou pre získanie výhodnejšieho úroku, a iné, prepočítané na jeden kalendárny rok. Platí základné pravidlo, čím nižšie RPMN, tým je úver pre spotrebiteľa výhodnejší. Ak RPMN nie je uvedená v zmluve alebo je v zmluve uvedená nižšia

hodnota RPMN než v skutočnosti pôžičke alebo úveru prislúcha, považuje sa takto poskytnutá pôžička alebo úver za bezúročný a bezodplatný. Spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bezodplatný aj v prípade, ak hodnota RPMN prevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty. V danom prípade hodnota RPMN stanovená žalovaným 29,83 % nie je nižšia ako hodnota, ktorá v skutočnosti úveru prislúcha. Úverová zmluva však neobsahuje údaje použité pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov tak ako je to stanovené v § 9 ods.1 písm. j), podľa ktorého podstatnou náležitosťou úverovej zmluvy je popri určení ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť aj uvedenie predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V zmluve je len údaj o celkovej výške nákladov 937,08 eur, zo zmluvy však priamo nevyplýva aké komponenty tvoria náklady, táto informácia je len všeobecne obsiahnutá v obchodných podmienkach čl. 5. V čl. 4 obchodných podmienok sa uvádza, že údaj o výpočte RPMN obsahuje oboznámenie a formulár. Podľa súdu prvej inštancie tieto údaje o výške RPMN nezodpovedajú požiadavkám stanoveným v zákone o spotrebiteľskom úvere a preto vyhodnotil zmluvu v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom úvere ako bezúročnú a bez poplatkov. Súd prvej inštancie sa ďalej stotožnil aj s námietkou žalobkyne ohľadom neprimeranej úrokovej sadzby úveru. Skonštatoval, že v Zmluve o úvere je dohodnutá úroková sadzba vo výške 25,50% p.a., pričom podľa úrokových mier pri poskytovaní spotrebiteľských úverov bankami v 3. štvrtroku 2012 je úroková sadzba pri úveroch od 1-5 rokov 12%. Pokiaľ žalovaný uplatňuje úrok vo výške 25,50% p.a. je tento úrok neprimerane vysoký, nakoľko prevyšuje priemernú úrokovú mieru o viac ako 100% a takéto dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zdôraznil, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo vzťahu k dobrým mravom. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Keďže táto okolnosť spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Obč. Zák., je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú. Súd prvej inštancie na podporu svojho záveru poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009. Pokiaľ ide o skutočnosť, že nepriznal úroky z úveru vôbec, a teda nemožnosť výšku úrokov, v tomto smere poukázal na čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/ EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), v zmysle ktorej členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 nemožno chápať tak, že vnútroštátnemu súdu v prípade, že zistí existenciu nekalej podmienky v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, umožňuje zmeniť obsah uvedenej podmienky namiesto toho, aby ju voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnil (rozsudok Súdného dvora EÚ C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquínovi Calderónovi Caminovi, bod 65, 69, 71). Ako teda súd prvej inštancie zistil z obsahu spisu, úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi konania v spotrebiteľskom úvere uzavretom dňa 05.10.2012 podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto takéto dojednanie vyhodnotil ako neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Obč. Zák., z ktorého dôvodu je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov.

6/ K námietkam žalobkyne ohľadom neprijateľných podmienok obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve súd prvej inštancie uviedol, že právo dožadovať sa určenia neplatnosti úverovej zmluvy pri spotrebiteľskom úvere je možné až na základe novely zákona o spotrebiteľskom úvere účinnej od 01.01.2018 (§ 11 ods.4). Dodal však, že v súvislosti s ochranou spotrebiteľa je oprávnený podľa § 298 C.s.p. preskúmať podmienky spotrebiteľského úveru a aj bez návrhu žalobcu určiť, ktorá z podmienok je prijateľná alebo neprijateľná, a teda neplatná. Odkazujúc na § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 Obč. Zák., ust. § 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 skonštatoval, že neprijateľnou je zmluvná podmienka upravená v čl.3 bod 5 ako dohoda o zrážkach zo mzdy a v bode 5. ako rozhodcovská doložka. Ozrejmil, že klient podpisom tejto zmluvnej podmienky uzatvára s bankou Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Obč. Zák., ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy o úvere, banka ako veriteľ je oprávnená sa domôcť uspokojenia celej svojej pohľadávky voči dlžníkovi zo zmluvy o úvere pravidelným mesačnými zrážkami zo mzdy alebo iného príjmu Dlžníka vo výške Splátky najviac však vo výške prípustnej podľa príslušných právnych predpisov, a to až do úplného zaplata pohľadávky banky. Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným k zmluve o úvere konsolidácia č. 5725774887 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 a 5 Obč. Zák. z dôvodu, že žalobkyňa ako spotrebiteľ bola nútená predmetnú dohodu vo vzťahu k žalovanej ako veriteľovi podpísať ako neoddeliteľnú súčasť formulárovej zmluvy o poskytnutí

úveru a tým sa dobrovoľne podrobiť vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi. Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, súd prvej inštancie dospel k tomu názoru, že spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 6 Obč. Zák. Dodal, že uzavretá dohoda poskytuje žalovanej ako veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie jeho majetku, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnenie v rozpore s kolíznymi ustanoveniami zákona. Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne a je v rozpore s § 53 Obč. Zák. K zmluvnej podmienke uvedenej v čl. 3 bod 6 (rozhodcovská doložka) súd prvej inštancie uviedol, že rovnako ako dohoda o zrážkach zo mzdy, táto doložka nebola dojednaná individuálne a spotrebiteľovi znemožňuje vyriešiť spor medzi účastníkmi inak, ako v rozhodcovskom konaní, čo odôvodňuje záver o neprijateľnosti uvedenej rozhodcovskej doložky (nekalej podmienky v zmysle čl. 3 ods.1 v spojení s bodom 1 písm. q/ Prílohy č. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách), a teda jej neplatnosti.

7/ O úrokoch z omeškania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 517 ods. 2 Obč. Zák., pričom žalobkyni priznal úroky z omeškania počnúc dátumom podania žaloby, kedy najneskôr, s ohľadom na zaslanú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 29.10.2015, sa žalovaná dozvedela o nároku žalobkyne.

8/ O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a žalobkyni priznal nárok na ich náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9/ Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná v celom jeho rozsahu a voči všetkým jeho výrokom. Navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní namietala, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávnych ustanovení právnych predpisov, ktorá aj následne nesprávne interpretoval, ďalej tým, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Namietala, že súd prvej inštancie neuviedol, z akého dôvodu je výška dohodnutého úroku neprijateľná, keď sa nevysporiadal so skutočnosťou ako sa tvoria úrokové miery pri poskytovaní spotrebiteľských úveroch bankami. Za veľké zjednodušenie považuje záver súdu, že úrok vo výške 25,50 % ročne je neprimerane vysoký bez uvedenia dôvodov, ktoré ho k tomu viedli. Pokiaľ išlo o výšku RPMN, pri týchto úveroch je výška 46,35 % v súlade s Nariadením vlády č. 238/2008 Z.z. Nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie o nespnení požiadavky kladenej ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch o ročnej percentuálnej miere nákladov v rozsahu jej doplňujúcich informácií, z ktorých sa RPMN tvorí. Má za to, že v zmluve o úvere sú uvedené všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, keď v článku 3 Zmluvy v časti „RPMN banky v %“ je uvedená hodnota 29,38 a v časti „Priemerné RPMN na trhu v %“ je uvedená hodnota 45,60. Pri výpočte RPMN vychádzala z právnej úpravy účinnej v čase uzatvorenia zmluvy o úvere s odbornou starostlivosťou, na jej výpočet aplikovala všetky potrebné hodnoty a veličiny a individuálne zohľadnila konkrétny ponúkaný produkt vychádzajúc pritom z ust. § 19 zákona č. 129/2010 Z.z. Má za to, že správne a úplne splnila požiadavky ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. Dodala, že zákon výslovne uvádza, že zmluva o úvere musí obsahovať „ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“. Tieto údaje zmluva obsahuje, pričom uviedla aj všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, avšak ich prípadné neuvedenie neznamená bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

9/ Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. K odvolacej argumentácii žalovanej uviedla, že súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozsudku deklaroval dôvody, pre ktoré považoval úrokovú mieru 25,50% p.a. za neplatnú z dôvodu rozporu s dobrými mravmi, keď v tejto súvislosti poukázal na úrokové miery pri poskytovaní spotrebiteľských úveroch bankami v 3. štvrtroku 2012, kde sadzba v rozhodujúcom období činila 12% ročne. Následne súd prvej inštancie správne vyvodil, že úroková miera dohodnutá v zmluve prevyšovala viac ako 100%

priemernú úrokovú mieru, z ktorého dôvodu je úrok neplatný pre rozpor s dobrými mravmi. Žalobkyňa v tejto súvislosti dodala, že žalovaná pôsobí ako riadna a dôveryhodná banka na území SR, nejde o nebankový subjekt, pričom žalobkyni poskytla o viac ako 100% vyšší úrok, aký priemerne poskytoval iná banka na území SR, čo je neprijateľné. Pokiaľ išlo o odvoláciu argumentáciu vo vzťahu k RPMN žalobkyňa uviedla, že dikcia zákona (§9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 1.12.2011 do 31.12.2012), jasne uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov a preto súd prvej inštancie správne identifikoval, že pre absenciu týchto údajov v zmluve je úver bezúročný a bez poplatkov.

10/ Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nie je možné priznať úspech.

11/ Hoci žalovaná napadla rozsudok súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, pokiaľ išlo o konkrétnu odvoláciu argumentáciu, sústredila sa len na závery súdu prvej inštancie týkajúce sa neprimeranosti výšky úrokovej sadzby dojednanej na 25,50 % p.a. a nesplnenie zákonných požiadaviek vo vzťahu k RPMN. Predmetom odvolacieho prieskumu teda bolo posúdenie správnosti postupu súdu prvej inštancie vo vzťahu k jeho záverom ohľadom neprimeranosti dojednanej výšky úroku a o neúplnosti údajov ohľadom RPMN, ktoré mali viesť k jeho konštatácii o bezúročnosti a bezpoplatkovosti dojednaného úveru podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z.

12/ Súd prvej inštancie správne posúdil právny vzťah medzi sporovými stranami ako spotrebiteľský, keď zo zisteného skutkového stavu vyplynulo, že žalobkyňa ako spotrebiteľka dňa 5.10.2012 uzatvorila so žalovanou zmluvu o úvere konsolidácia č. 5725774887 predovšetkým za účelom splatenia predchádzajúcich, v zmluve špecifikovaných, úverov poskytnutých žalovanou, na základe ktorej sa žalovaná zaviazala poskytnúť žalobkyni úver vo výške 1.450 eur na dobu 4 rokov s tým, že výška mesačnej splátky bola dojednaná vo výške 49 eur, výška úrokovej sadzby 25,50% p.a., dátum konečnej splatnosti úveru 20.10.2016, počet mesačných splátok 48, RPMN banky 29,83 % a priemerná RPMN na trhu 45,60 % . Súčasťou úverovej zmluvy bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy (čl. 5 zmluvy) a dojednanie o rozhodcovskej doložke (čl. 6), ktoré obe zmluvné dojednania súd prvej inštancie vyhlásil za neprijateľné zmluvné podmienky (tieto závery žalovaná v odvolaní nespochybnila, poznámka odvolacieho súdu).

13/ Podľa § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (5.10.2012), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny, ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru.

14/ Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/, y/ a § 10 ods. 1.

15/ Súd prvej inštancie sa pri posudzovaní uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia správne vysporiadal s otázkou primeranosti dojednaného zmluvného úroku vo výške 25,50% p.a. (viď ods. 27). Odvolací súd len pre úplnosť dodáva, že ročný úrok 25,50 % ročne podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v IV. štvrtroku roku 2012 (priemer činil 11,19% ročne, viď. priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, štatistika NBS). Vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe je preto potrebné považovať dohodu o výške ročného úroku v miere 25,50% za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi a ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo už potvrdili súdy pri svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.8.2014, sp. zn. 10Co/325/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011, sp. zn. 3Co/3/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 9.11.2010, sp. zn. 17Co/313/2010). Nemecký Bundesgerichtshof v rozsudku z 13.3.1990 sp. zn. AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za

nemravny a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi, Švajčiarky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1.4.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom. Možno teda zhrnúť, že takéto dojednanie o zmluvnom úroku je pre rozpor so zákonom neplatné (§ 39, § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 5 Obč. Zák.

16/ Keďže úroková sadzba v zmluve o úvere je neplatným dojednaním, potom v zmluve tento obligatórny údaj absentuje; z ktorého dôvodu je poskytnutý spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. Pretože podľa nesporného skutkového tvrdenia sporových strán žalovaná poskytla žalobkyni úver vo výške 1.450 eur a žalovaná jej vrátila celkom sumu 1.751,56 eur, suma 301,56 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovanej (§ 451 ods. 1 Obč. zák.), ktoré je povinná jej vydať (§ 456 Obč. Zák.).

17/ Možno teda zhrnúť, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy, na základe ktorého vznikol žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v uplatnenej čiastke 301,56 eur s prísl., z ktorého dôvodu napadnutý rozsudok vo výrokoch I., a II. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

18/ Vo vzťahu k ostatným výrokom rozsudku súdu prvej inštancie (výrok III, IV, V, VI) v odvolaní chýbala konkrétna odvolacia argumentácia. Odvolací súd teda vo vzťahu k týmto výrokom odvolanie žalovanej odmietol, a to podľa § 386 písm. b/ vo vzťahu k výroku III., ktorým bolo konanie v časti o zapl. sumy 39,80 eur s prísl. zastavené a podľa § 386 písm. d/ vo vzťahu k výrokom IV, V a VI (výroky o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok a výrok o trovách konania).

19/ O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a plne procesne úspešnej žalobkyni priznal voči žalovanej trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

20/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

: Proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).